

بررسی میزان بیان UCP2 در پدیده مقاومت به ایسکمی القاء شده به واسطه هیپراکسی نورموباریک متناوب در مدل سکته مغزی رت

فیروزه علوبیان^۱، سهراب حاجی زاده^{۲*}، محمدرضا بیگدلی^۳، غلامرضا بیات^۱، محمد جوان^۱

۱. گروه فیزیولوژی، دانشکده علوم پزشکی، دانشگاه تربیت مدرس، تهران

۲. پژوهشکده علوم شناختی، تهران

۳. گروه زیست شناسی، دانشکده علوم زیستی، دانشگاه شهید بهشتی، تهران

پذیرش: ۵ آبان ۹۰

دریافت: ۵ آذر ۹۱

چکیده

مقدمه: پیش شرطی سازی ایسکمیک یکی از مهمترین مکاتیسم‌های مسئول افزایش مقاومت مغز به ایسکمی پس از سکته است. یکی از مهم ترین کاندیداهای پیش-شرطی سازی به ایسکمی، هیپراکسی نورموباریک متناوب است. در مطالعه حاضر اثر هیپراکسی بر بیان UCP2 در مدل سکته مغزی مورد مطالعه قرار گرفت. **روش‌ها:** حیوانات شامل ۴ گروه (نورموکسی - شم، هیپراکسی - شم، نورموکسی - سکته و هیپراکسی - سکته)، هر گروه شامل ۶ رت بودند. غلظت اکسیژن استنشاقی در گروه هیپراکسی ۹۵٪، روزانه ۴ ساعت و به مدت ۶ روز متواالی و در گروه نورموکسی با همان شرایط و غلظت اکسیژن ۲۱٪. ۲۴ ساعت بعد رت‌های گروه های سکته به مدت ۶۰ دقیقه تحت انسداد شربان کاروتید راست قرار گرفتند. پس از ۲۴ ساعت از جریان خون مجدد، نمره تقایص نوروولوژیک مورد مقایسه قرار گرفت و سطوح مغزی UCP2 به روش وسترن بلات آنالیز شد.

یافته‌ها: نتایج حاصل از این مطالعه نشان می‌دهد که به دنبال ایسکمی-ریفیوژن، سطح پروتئین UCP2 در گروههای سکته نسبت به گروههای شم افزایش معنی داری داشت. اما بین گروه هیپراکسی و نورموکسی تفاوت معنی داری وجود نداشت. همچنین هیپراکسی باعث کاهش نمره تقایص نوروولوژیک شد. **نتیجه گیری:** به دنبال ایسکمی، استرس اکسیدانتیو ناشی از افزایش ROS منجر به افزایش سطوح UCP2 در گروههای سکته شده است. در این مطالعه اثر حفاظت مغزی هیپراکسی مستقل از بیان UCP2 است.

واژه‌های کلیدی: هیپراکسی، ایسکمی، پیش شرطی سازی، UCP2

مقدمه

سازی ایسکمیک^۱ است که با اعمال دوره‌های کوتاه و گذرای ایسکمی برگشت پذیر می‌توان مغز را به آسیب‌های ایسکمی-جریان مجدد که بعداً با آن مواجه خواهد شد مقاوم ساخت [۱۴]. پیش شرطی سازی به ایسکمی، احتمالاً با به کارگیری بخش‌های مختلف عصبی، میوکاردی، عروقی، فرایندهای متعدد سلولی را جامیعت داده تا در نهایت منجر به کاهش مصرف انرژی و آسیب ناشی از خون رسانی مجدد شود [۱۰]. عوامل متعددی در پیش شرطی سازی موثرند، مانند:

موضوع مقاوم سازی و محافظت مغز در برابر آسیب‌های ایسکمی-جریان مجدد از مباحث اساسی در حوزه پیشگیری و درمان می‌باشد، یکی از روش‌های مقاوم سازی پیش شرط

hajizadeh@iricss.or

* نویسنده مسئول مکاتبات:

www.phypha.ir/ppj

ویگاه مجله:

1. Ischemic preconditioning

انرژی، نورواندوكرین و فعالیت اتونومیک، تولید ROS و انتقال اسید چرب، مرگ سلولی و التهاب ایفاء کند [۱۸]. در مغز UCP2 به طور غالب در نورون های سریع، میکروگلیاهای نوتروفیل ها، منوستیت ها، سلول های شبکه کروئید و سلول های اندوتیال چندین بخش از مغز جلویی، میانی و عقبی بیان می شود [۲۱].

سکته مغزی تحت عنوان نقص در انرژی در علم پزشکی شناخته شده است؛ زیرا آسیب ناگهانی در مکانیسم های تولید انرژی رخ می دهد. پیشرفت آسیب ممکن است از طریق نکروز یا آپوپتوز رخ دهد. میتوکندری اندامکی حیاتی در تنظیم سکته مغزی است. در کنار نقش مهم این اندامک در تنظیم متابولیسم، در تولید انواع ROS: O_2^- و H_2O_2 نقش دارد. علاوه بر این میتوکندری اندامکی حیاتی در تنظیم کلسیم داخل سلولی است؛ وقتی غشاء داخلی آن دیپلاریزه می شود، از خروج کلسیم از میتوکندری ممانعت شده و سلول از اثرات مضر افزایش بیش از حد کلسیم مصون می ماند [۱۲، ۱۹، ۲۳]. ولی در هر صورت پس از ورود کلسیم از طریق رسپتورهای NMDA و ایسکمی مغزی، کلسیم داخل سلولی افزایش می باید. ورود کلسیم از طریق رسپتورهای NMDA به داخل سلول برای نورونها سمی است. که در این وضعیت ساختار میتوکندری تغییر کرده و منافذ غشاء داخلی میتوکندری به کلسیم نفوذپذیر می شوند. به دنبال آن پروتئین های محلول مانند سیتوکروم C آزاد می شوند؛ آزاد شدن این پروتئین ها، مسیر مرگ سلولی آپوپتوز وابسته به کاسپاز ۳ را دنبال می کند. با توجه به دیپلاریزه شدن غشا داخلی میتوکندری به واسطه UCP2، به نظر می رسد این مولکول در کاهش کلسیم و به دنبال آن کاهش وقایع آپوپتوز موثر باشد [۲۱].

با توجه به موارد ذکر شده UCP2 را می توان یکی از مهم ترین مکانیسم های آنتی اکسیدان سلول دانست. با تغییر در میزان تولید و یا فعالیت UCP2 می توان اثرات فیزیولوژیک مهمی را در جهت کاهش آسیب های ناشی از ROS اعمال کرد. در حال حاضر از این دسته پروتئین ها به عنوان داروهای کاهنده استرس اکسیداتیو استفاده می شود [۲۰].

موضوع مقاوم سازی و محافظت مغز در برابر آسیب های ایسکمی - خونرسانی مجدد از مباحث اساسی در حوزه پیشگیری و درمان بیماری های مغزی می باشد. تاکنون تأثیر هیپر اکسی

رسپتورهای NMDA [۷]، آنوكسی [۱۷]، القاء پروتئین های شوک حرارتی [۹]، مهار فسفوریلاسیون اکسیداتیو [۴] و استرس اکسیداتیو [۱۵].

یکی از روش های جدید افزایش مقاومت بافت ها در برابر ایسکمی، هیپر اکسی نورموباریک متناوب می باشد؛ زیرا آثار سمی و جانبی نداشته و می توان در کلینیک از این روش استفاده کرد [۱، ۱۶]. روشن شدن پاسخ این سوال که هیپر اکسی نورموباریک از طریق چه واسطه هایی قادر به ایجاد تحمل به ایسکمی است، می تواند منشأ اطلاعات فیزیولوژیکی و کاربردی مفیدی باشد.

McLeod و همکارانش در تحقیقی نشان دادند که پس از اعمال دوره های کوتاه ایسکمی و ایجاد پیش شرط سازی در قلب موش صحرا یی میتوکندری های جدا شده از قلب، نشت هیدروژن بیشتر، پتانسیل غشایی کمتر، محتوای ATP کمتر، مصرف اکسیژن بیشتری داشته و تولید ROS^۳ از آنها نسبت به میتوکندری های قلب پیش شرط شده به طور قابل توجهی کاهش می یابد [۱۳].

UCP ها پروتئین های غشا داخلی میتوکندری هستند. نقش اولیه UCP ها در میتوکندری هدایت یون هیدروژن به داخل ماتریکس است. در این حالت با کاهش اختلاف غلظت یون هیدروژن، الکترون ها بر روی عوامل زنجیره تجمع یافته و بنابراین به اکسیژن نمی پیوندد؛ مصرف اکسیژن و ساخت ATP کامل نبوده و این انرژی به شکل گرما پراکنده می شود [۳، ۲۱]. این حقیقت که فسفوریلاسیون اکسیداتیو به طور کامل در میتوکندری جفت نمی شود، اهمیت این دسته از پروتئین ها را برجسته تر می کند [۱۹]. این خانواده شامل UCP5، UCP4، UCP3، UCP2، UCP1 می باشند. مطالعات اخیر نشان داده که توزیع بافتی انواع UCP ها، بیانگر اهمیت فعالیت بیولوژیکی آن هاست [۲۱، ۲]. UCP2 به طور گسترده ای در انواع بافتها بیان می شود. و در شرایط پاتولوژیک گوناگون مانند چاقی، دیابت، بیماری های آسیب نورونی، آتروواسکلروزیس و MS در گیر می شود [۲۱]. شواهد حاضر پیشنهاد می کند که ممکن است UCP2 نقش مهمی در طول ایسکمی مغزی از طریق تنظیم پتانسیل میتوکندری و بالанс

2. Radical oxygen species

۳-۰ را با دقت حدود ۲۰-۲۲ میلی متر از آن عبور داده تا حدی که سر نخ نایلونی ابتدای سرخرگ سری جلویی را لمس کند؛ زمانی که مقاومت ملایم حس شود [۱۱]. در طول جراحی درجه حرارت رکتال کنترل می‌شد (Citizen-513w) و حدود ۳۷ درجه سانتی‌گراد به وسیله گرم کردن و یا خنک کردن سطحی ثابت می‌ماند. سرعت تنفس، سرعت ضربان قلب و غلظت گازها در محدوده فیزیولوژیک کنترل می‌شد. جریان خون مغز نیز پیوسته از سطح جمجمه، با دستگاه لیزر داپلر (LDF; Moor Instrument, UK) برای اطمینان از ایجاد مدل سکته (در ایجاد ایسکمی موفق حدود ۲۵٪ کاهش جریان خون از خط پایه لازم است [۱۱]) کنترل می‌شد. جریان خون مجدد یک ساعت پس از ایسکمی با خارج کردن نخ نایلونی برقرار می‌شد. گروههای شم در همان شرایط گروه سکته به جز عدم عبور نخ نایلونی تیمار شدند.

ارزیابی رفتاری نقايسن نورولوژيک: معاینه های نورولوژيک ۲۴ ساعت پس از ایسکمی-جریان مجدد انجام می‌شد. در طول ۲۴ ساعت بعد از شروع انسداد تا خارج کردن مغز حیوان مراقبت‌های ویژه انجام می‌گرفت. یافته‌های نورولوژیکی در ۵ مقیاس دسته بندی می‌شوند [۱۱]: شماره صفر (۰) هیچ گونه عارضه نورولوژیک نشان نمی‌دهد؛ شماره یک (نارسایی کامل در انتهای پنجه های جلویی)، که یک نقص نورولوژیک کانونی خفیف در نظر گرفته می‌شود. شماره دو (به چپ چرخیدن) نقص نورولوژیک کانونی متوسط؛ شماره ۳ (افتادن به سمت چپ) نقص کانونی شدید؛ رت‌های شماره ۴ به طور خود بخودی نمی‌توانند راه بروند و سطح هوشیاری پایین دارند و رت‌هایی که طی ۲۴ ساعت بعد از جراحی می‌میرند در صورتی که بعد از رنگ آمیزی بخش وسیعی از مغزشان آسیب دیده باشد و مرگ منحصر به سکته مغزی باشد، به آنها شماره ۵ داده می‌شود.

بررسی سطح پروتئین توسط تکنیک وسترن بلاط: در این مطالعه میزان بیان پروتئین UCP2 با تکنیک وسترن بلاط مورد سنجش قرار گرفت. ابتدا نمونه بافت مغز از فریزر خارج و توسط بافر لیز کننده حاوی آنتی پروتئاز هموژنیزه گردید. بافت هموژن شده در دمای ۴ درجه سانتی‌گراد با سرعت ۶۰۰۰ برای مدت ۱۰ دقیقه سانتریفوژ شد. محلول بالایی را جدا کرده و مجدد در دمای ۴ درجه سانتی‌گراد با

نورموباریک بر بیان 2 UCP2 در مدل ایسکمی مغزی بررسی نشده و با توجه به این نکته که طی هیپراکسی، سکته و تولید ROS نقش مهمی ایفا می‌کند دانستن ارتباط بین این سه فرایند اثرات درمانی مفیدی در سکته مغزی می‌تواند داشته باشد.

مواد و روش‌ها

حیوانات و شرایط آزمایشگاهی: این مطالعه از نوع تجربی بوده و از موش‌های نر نژاد ویستار (۲۵۰ تا ۳۵۰ گرم) استفاده شد. حیوانات با سیکل روشنایی-تاریکی ۱۲ ساعته، دمای حدود ۲۵ درجه سانتی‌گراد و دسترسی آزاد به آب و غذا نگهداری شدند. کلیه اصول اخلاقی مطابق با اصول کار با حیوانات آزمایشگاهی مصوب دانشگاه تربیت مدرس انجام گرفت.

نورموباریک نورموکسی و نورموباریک هیپراکسی: حیوانات شامل ۴ گروه: نورموکسی (Room air; RA) - شم، هیپراکسی (Hyperoxia, HO)-شم، نورموکسی-سکته و هیپراکسی-سکته. هر گروه شامل ۶ رت نژاد ویستار بودند. مدل هیپراکسی در جعبه ای به ابعاد ۲۶۵×۳۵۰×۴۵۰ mm با غلظت ۹۵٪ اکسیژن (به مدت ۶ روز پیوسته، هر روز ۴ ساعت) ایجاد شد، غلظت اکسیژن به وسیله حسگر حساس به (Lutron-Do5510 oxygen sensor, Taiwan) مداوم کنترل می‌شد. سودالیم (BDH Limited, Poole, England) که نوعی جاذب CO₂ است در گوشه‌های جعبه قرار می‌گرفت. گروههای نورموکسی به همین شکل در جعبه قرار می‌گرفتند با این تفاوت که در معرض اکسیژن ۲۱٪ قرار داشتند [۱].

ایجاد مدل سکته مغزی: رت‌های وزن شده و با کلرات هیدرات (Merck, Germany) (400mg/kg) و داخل صفاقی بیهوش می‌شوند. سپس به کمک میکروسکوپ جراحی شاخه راست کاروتید و شاخه اکسترنال آن نمایان شده و با دقت از عصب واگ و بافت‌های مجاور جدا شده، پایه کاروتید راست و شاخه اکسترنال را با نخ بخیه محکم بسته، شاخه اینترنال و سرخرگ پتریگو پالاتین با کلیپ بسیار ظریف موقت مسدود شده. سوراخ کوچکی در کاروتید راست ایجاد نموده و نخ نایلون

Table 1. Arterial blood gases tests at the end of pretreatment

Experimental groups	pH	PCO ₂ (mmHg)	PO ₂ (mmHg)	Heart rate	Blood pressure (mmHg)	Respiratory rate(Hz)
RA	7.4±0.01	41.16±0.7	92.8	359.97	84.44	1.65
HO	7.3±0.01	39.2±0.95	352.1***	363	83.13	1.37

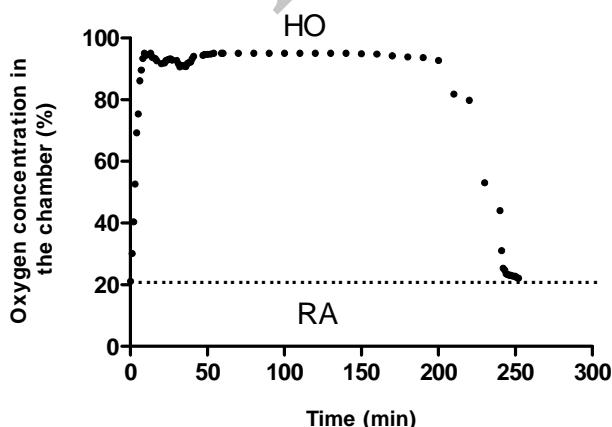
داده‌ها به صورت SEM ± Mean نمایش داده می‌شود.
از لحاظ آماری معنی دار در نظر گرفته شده‌اند.

یافته‌ها

پارامترهای شرایط تجربی: شکل ۱ محتوای اکسیژن (%) داخل جعبه اکسیژن را در شرایط نورموکسی و هیپراکسی نشان می‌دهد. بر اساس ارزیابی‌های آزمایش گازهای خونی شریانی، فشار اکسیژن شریانی بسیار بالاتر از فشار اکسیژن شریانی در شرایط نورموکسی است (جدول ۱).

بورسی تغییرات جریان خون شریان مرکزی: همانطوریکه در شکل ۲ نشان داده شده، MCAO قادر به کاهش جریان خون ناحیه ای به کمتر از ۲۵٪ از خط پایه بود. اثر هیپراکسی نورموباریک بر نقایص نورولوژیک: هیپراکسی باعث کاهش نمره نقص نورولوژیک و بهبود رفتاری حیوانات شد، به طوریکه در گروههای تیمار شده با هیپراکسی، تعداد حیواناتی که نقص شماره بالاتری داشتند کاهش یافت (جدول ۲).

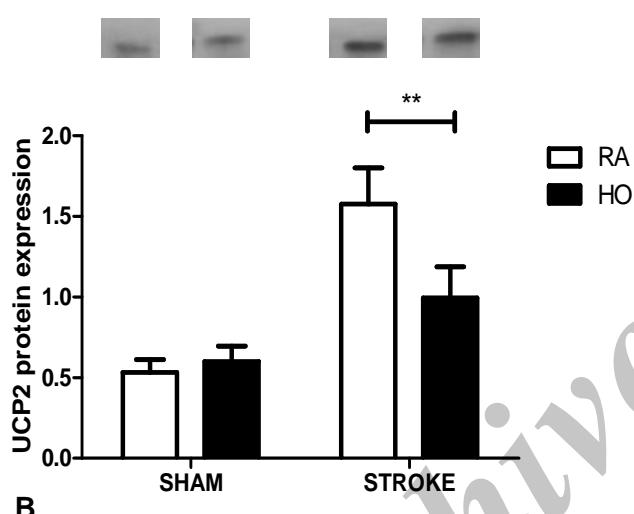
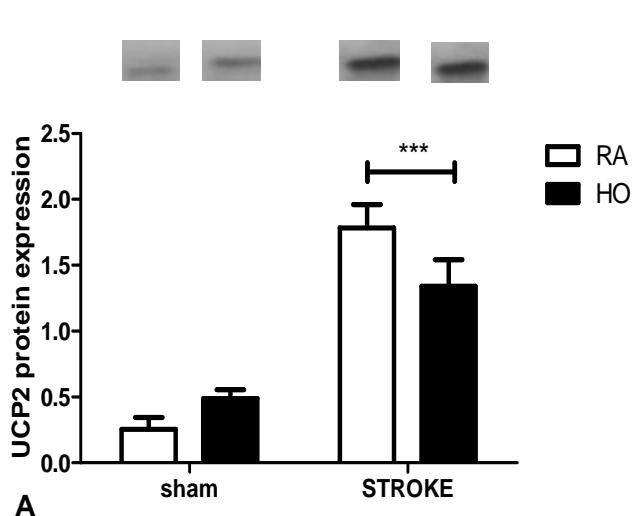
اثر هیپراکسی نورموباریک بر بیان پروتئین UCP2: همانطور که در شکل ۳ مشاهده می‌کنید، مقایسه

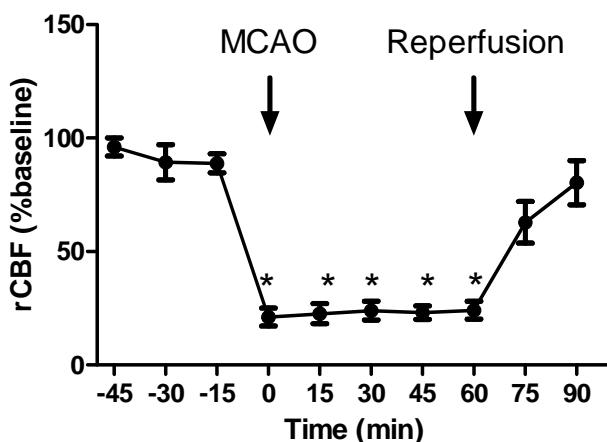
شکل ۱- تغییرات غلظت اکسیژن در واحد زمان در شرایط نورموکسی (Hyperoxia, HO) و هیپراکسی (air; RA) نشان می‌دهد.

سرعت ۱۰۰۰ g به مدت ۲۰ دقیقه سانتریفیوز گردید. رسوب حاصل که حاوی میتوکندری می‌باشد با یک سی سی از بافر B (EDTA ۱ میلی مول، Tris ۱۰ میلی مول، pH=7.4) شستشو داده می‌شود. سپس ۲۰۰ میکرولیتر از بافر B و ۶۶ میکرولیتر از SDS ۱۶٪ بر روی رسوب ریخته و خوب مخلوط کرده تا غشاهای میتوکندری به کمک دترژن SDS لیز گردد. در مرحله بعد، این مخلوط در دمای اتاق با سرعت ۱۱۰۰ g برای مدت ۲۰ دقیقه جهت حذف مواد غیر محلول سانتریفیوز گردید. در انتهای محلول رویی در داخل لوله اپندورف در دمای ۸-۱۰ درجه سانتی گراد منجمد گردید [۶]. جهت انجام وسترن بلات ابتدا غلظت پروتئین به روش برادفورد سنجیده می‌شود. پس از آماده سازی ژل، غلظت مناسبی از پروتئین هر نمونه بر روی ژل الکتروفورز می‌شود. سپس باندهای موجود بر ژل بر روی کاغذ PVDF منتقل می‌شود. غشاءها در محلول ۵ درصد شیر خشک بدون چربی و ۱٪ BSA برای مدت یک ساعت بلاک شدن. UCP2 با آنتی بادی اولیه UCP2 (N- antibody (Santa Cruz Biotechnology) Horseradish (Santa peroxidase-conjugated Donkey anti-Goat Cruz Biotechnology) با رقت ۱ به ۵۰۰ و آنتی بادی ثانویه (Santa Cruz Biotechnology) قرار گرفتند. در مرحله آخر، بلات با ماده ظهرور کمولومینسانس آگزتنه می‌شود و در تاریک خانه در مجاورت فیلم عکاسی قرار می‌گیرد تا محل ظهرور کمپلکس پروتئین - آنتی بادی بر روی فیلم ظاهر شود.

آنالیز آماری: پارامترهای فیزیولوژیکی با استفاده از آزمون آنوازی دو طرفه (Two-way ANOVA) و بن فرونی تست مورد آنالیز قرار گرفت. امتیازهای نقص نورولوژیک با استفاده از آزمون Fisher exact مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. تمام آنالیزها با کمک نرم افزار Graph Pad Prism انجام شد.

شکل ۳- اثر هیپرآکسی بر بیان UCP2 در کرتکس (A) و ساب کرتکس (B) را نشان می‌دهد. داده‌ها به صورت میانگین $\pm$ انحراف معیار، به کمک آزمون واریانس دو طرفه و پس آزمون Bonferroni نمایش داده شده‌اند و مقایسه درصد معنی داری گروههای سکته در برابر گروههای شم می‌باشد. نورموکسی (Room air; RA)، هیپرآکسی (Stroke) و استروک (Hyperoxia, HO).

شکل ۲- تغییرات جریان خون مغزی قبل، حین و بعد از ایسکمی. زمان (Time)، جریان خون مغزی (rCBF)، جریان مجدد (Reperfusion)، مدل سکته مغزی (baseline)، خط پایه (MCAO).

میانگین میزان بیان UCP2 در سطح پروتئین با آزمون واریانس دو طرفه نشان می‌دهد که در ناحیه کرتکس (شکل ۳ A)، گروههای سکته نسبت به شم تفاوت معنی داری در بیان UCP2 دارند؛ به طوریکه بیان آن در گروههای سکته بیشتر از شم است (FStroke vs Sham=66.4, P<0.0001).

در این ناحیه هیپرآکسی اثر معنی داری بر روی بیان این بروتئین در مقایسه با گروه نورموکسی نداشت (FHO vs RA=0.5179, P=0.4922). تداخل بین گروهها نیز معنی دار می‌باشد (Finteraction=5.394, P<0.05). در ناحیه ساب کرتکس مغز (شکل ۳ B) بیان UCP2 در گروه سکته به طور معنی دار بیش از گروه شم می‌باشد (Sham=19.97, P<0.001). هیپرآکسی تأثیری معنی دار بر بیان UCP2 نسبت به گروه نورموکسی در این ناحیه نداشت (FHO vs RA=2.556, P=0.148). همچنین تداخل بین گروهها در ناحیه ساب کرتکس، بدون اثر معنی دار می‌باشد (Finteraction=4.027, P=0.0783).

Table 2. The distribution of neurologic deficit score in each groups

No.	Experimental groups	NDS in each groups (N)	Total (N)	Median	Statistical results (P value)
1	RA	0 4 14 5 1	24	2.12	
2	HO	10 8 6 0 0	24	0.83	P<0.05
3	Total	10 12 20 5 1	96	-	

NDS: neurologic deficit score; N: the number of cases in each groups; RA: Room Air; HO: Hyperoxia

بحث

همکاران، القای ایسکمی باعث افزایش سطح mRNA مربوط به UCP2 در نورون های تalamوسی گردید. در همین مطالعه زمانیکه از موش های ترانس ژن UCP2، که مقادیر بیشتری UCP2 بیان می کردند استفاده شد، سلول های تalamوس مقاومت بیشتری نسبت به آسیب ایسکمی-جریان مجدد نشان دادند، میتوکندری های جدا شده از این سلول ها ROS کمتری تولید کرده، نقایص رفتاری نورولوژی و فعالیت حرکتی این حیوانات بهبود یافته و اندازه ناحیه سکته کوچکتر می شود. بنابراین افزایش سطح UCP2 می تواند به مقاومت سلول ها در برابر سکته کمک کند [۵].

مغز با محتوای بالای لیپید و احتمالاً آنتی اکسیدان کمتر، به شدت مستعد آسیب القاء شده به وسیله ROS ضمن ایسکمی مغزی است [۱۹، ۲۱]. در موش های فاقد ژن UCP2 که دچار سکته مغزی شده بودند، ۸۰٪ نسبت به گروه کنترل افزایش بیشتری در تولید ROS مشاهده شد [۲۱]. مهار تولید ROS به واسطه UCP2 می تواند سبب مهار آپوپتوز شود [۲۴]. و مهار بیان UCP2 سبب افزایش TNF α و آپوپتوز است. طور کلی افزایش بیان UCP2 سبب تنظیم منفی سطوح پراکسیداسیون لیپید و رادیکالهای آزاد و تنظیم مثبت تعداد میتوکندری نورونها است [۲۱].

با توجه به اینکه در مطالعه حاضر افزایش پروتئین 2 UCP ناشی از اثر هیپر اکسی نمی باشد، با ادامه این تحقیق می توان به یافته های دقیق تری در خصوص مکانیسم دقیق در تغییر سطح UCP2 ضمن ایسکمی-جریان مجدد خون مغز به دست آورد.

سپاسگزاری

این پژوهش با حمایت مالی دانشگاه تربیت مدرس انجام شده است. از مشاوره علمی و مؤثر دکتر مانی و همکاری خانم ها فاطمه محققی و اعظم عسگری نیز تشکر و قدردانی می شود. همچنین از آقای دکتر حسن برای تهیه داروی PMSF تقدير می گردد.

در این مطالعه اثر هیپر اکسی بر بیان UCP2 و مقایص نورولوژیک مورد مطالعه قرار گرفت. بر اساس نتایج این مطالعه به نظر می رسد که هیپر اکسی می تواند امتیاز نقص نورولوژیکی حاصل از سکته مغزی را به طور موثری در مدل MCAO کاهش دهد. مدل MCAO مدل مطمئن و قابل تکرار در مدل های حیوانی سکته مغزی است [۲۲]. نتایج این پژوهش با سایر مطالعه ها در زمینه تحمل به ایسکمی که در مقدمه اشاره شد، مطابقت دارد [۱]. همچنین میزان سطح UCP2 در گروه سکته در مقایسه با گروه شم، هم در گروه نورموکسی و هم در گروه هیپر اکسی در هر دو ناحیه کرتکس و ساب کرتکس، افزایش معنی داری را نشان داد، اما میزان بیان این پروتئین در گروه هیپر اکسی در مقایسه با گروه نورموکسی، در هر دو ناحیه، تفاوت معنی داری نداشت، بنابراین با توجه به نتایج به دست آمده از این آزمایش به نظر می آید که بیان UCP2 مستقل از هیپر اکسی باشد.

در ناحیه ساب کرتکس نیز همانند کرتکس، گروه های سکته در مقایسه با شم افزایش معنی داری در سطح UCP2 داشتند. اما در هر دو ناحیه تفاوت معنی داری بین گروه های نورموکسی و هیپر اکسی وجود نداشت. به طور کلی میزان افزایش سطح UCP2 در نواحی کرتکس و مرکزی در یک راستا بود و تفاوتی معنی دار در میزان UCP2 در این دو ناحیه مشاهده نشد. افزایش سطح UCP2 در گروه های سکته موفق با کارهای انجام شده قبلی می باشد؛ به طور یکه در مطالعه Mattiasson و همکارانش بر روی ایسکمی-جریان مجدد مغز، افزایش بیش از حد بیان UCP2 موجب شد تا سلول های ناحیه هیپوکمپ نسبت به آسیب ایسکمی-جریان مجدد مقاوم شوند و در نهایت اندازه ناحیه سکته کوچکتر شود [۱۲]. در مطالعه ریچارد و همکارانش القای ایسکمی باعث افزایش سطح mRNA مربوط به UCP2 در نورون های هیپوکمپ گردید [۱۸]. همچنین در مطالعه Deierborg و

References

- [1] Bigdeli MR, Hajizadeha S, Froozandeh M, Rasulianc B, Heidarianpour M, Khoshbaten Z, Prolonged and intermittent normobaric hyperoxia induce different degrees of ischemic tolerance in rat brain tissue. *Brain Res* 1152 (2007) 228-233.
- [2] Bouillaud F, Weissenbach J, Ricquier D, Complete cDNA-derived amino acid sequence of rat brown fat uncoupling protein. *J Biol Chem* 261 (1986) 1487-1490.
- [3] Brand M, Echtay K, Roussel D, Jakabsons M, Cadenas S, Morrison A, Superoxide activates mitochondrial uncoupling proteins. *Nature* 425 (2002) 96-99.
- [4] Chen J, Simon R, Ischemic tolerance in the brain. *Neurology* 48 (1997) 306-311.
- [5] Deierborg T, Wieloch T, Diana S, Warden C, Horvath T, Mattiasson G, Overexpression of UCP2 protects thalamic neurons following global ischemia in the mouse. *J Cereb Blood Flow Metab* 6 (2008) 1186-1195.
- [6] Heid C, Stevens J, Livak, Real time quantitative PCR. *Genome Res* 6 (1996) 986-994.
- [7] Kato H, Liu Y, Araki T, Kogure K, but not anisomycin, inhibits the induction of tolerance to ischemia in the gerbil hippocampus. *Neurosci Lett* 139 (1992) 118-121.
- [8] Kim Y, Chun Y, Park J, Kim C, Kim M, Involvement of adrenergic pathways in activation of catalase by myocardial ischemia reperfusion. *Am J Physiol* 5 (2002) 1450-145.
- [9] Kirino T, Ischemic tolerance. *Cereb Blood Flow Metab* 22 (2002) 1283-1296.
- [10] Kitagawa K, Matsumoto M, Tagaya M, Hata R, Ueda H, Niinobe M, Handa Fukunaga NR, Kimura K, Mikoshiba K, Ischemic tolerance phenomenon found in the brain. 528 (1990) 21-24.
- [11] Longa EZ, Weinstein PR, Carlson S, Cummins R, Reversible middle cerebral artery occlusion without craniectomy in rats, *Stroke* 20 (1989) 84-91.
- [12] Mattiasson G, Shamloo M, Gido G, Mathi K, Tomasevic G, Yi S (2003) Uncoupling protein-2 prevents neuronal death and diminishes brain dysfunction after stroke and brain trauma. *Nat Med* 9:1062-1068.
- [13] McLeod C, Aziz A, Hoyt J, Sack M, Uncoupling proteins 2 and 3 function in concert to augment tolerance to cardiac ischemia. *J Biol Chem* 39 (2005) 33470-33476.
- [14] Murray C, Lopez A, Mortality by cause for eight regions of the world. *Global Burden of Disease Study Lancet* 349 (1997) 1269-1276.
- [15] Ohtsuki T, Matsumoto M, Kuwabara K, Kitagawa K, Suzuki K, Taniguchi N, Kamada T, Influence of oxidative stress on induced tolerance to ischemia in gerbil hippocampal neurons. *Brain Res* 599 (1992) 246-252.
- [16] Pardillo J, Huurtado O, Romera C, Cardenas A, Fernandez P, Alonso-Escalante D, Lorenzo P, Moro M, TNF-R1 mediates increased neuronal membrane EAAT3 expression after in vivo cerebral ischemic preconditioning. *Neurosci Lett* 138 (2006) 1171-1178.
- [17] Perez-Pinzon MA, Mumford PL, Rosenthal M, Sick TJ, Anoxic preconditioning in hippocampal slices: role of adenosine. *Neuroscience* 75 (1996) 687-694.
- [18] Richard D, Clavel S, Huang Q, Sanchis D, Ricquier D, Uncoupling protein 2 in the brain: distribution and function. *Biochem Soc Trans* 6 (2001) 812-817.
- [19] Sack M, Mitochondrial depolarization and the role of uncoupling proteins in ischemia tolerance. *Cardiovas Res* 2 (2006) 210-219.
- [20] Senese R, Cioffi F, de Lange P, Goglia F, Lanni A, Lombardi A. Uncoupling proteins a complex journey to function discovery. *Biofactors* 5(2009) 417-28.
- [21] Suresh L, Andy Li. Neuroprotective role of mitochondrial uncoupling protein 2 in cerebral stroke. *J Cereb Blood Flow Metab* 29 (2009) 1069-1078.
- [22] Swanson RA, Morton MT, Tsao-Wu J, Savalos RA, Davidson C, Sharp F, semiautomated method for measuring brain infarct volume. *J Cereb Blood Flow Metab* 10 (1990) 290-293.
- [23] Teshima Y, Akao M, Jones S, Marban E, Uncoupling protein-2 overexpression inhibits mitochondrial death pathway in cardiomyocytes. *Circ Res* 93 (2003) 192-200.
- [24] Tompkin A, Burwell L, Digerness S, Mitochondrial dysfunction in cardiac ischemia-reperfusion injury. ROS from complex I, without inhibition. *Biochimica Biophysica Acta* 2 (2006) 223-231.